HATÁROZATOK

A TANÁCS (EU) 2021/121 HATÁROZATA

(2021. január 28.)

a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet által küldött körlevélre adandó válaszban a nemzetközi polgári repülésről szóló egyezmény 9. függeléke 9. fejezetének D. szakaszára vonatkozó 28. módosítással kapcsolatban az Európai Unió által képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 16. cikke (2) bekezdésére és 87. cikke (2) bekezdésének a) pontjára, összefüggésben annak 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) A nemzetközi polgári repülésről szóló egyezmény (a továbbiakban: a Chicagói Egyezmény), amelynek célja a nemzetközi légi közlekedés szabályozása, 1947. április 4-én lépett hatályba. Az egyezmény létrehozta a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezetet (ICAO).

(2) Az Unió tagállamai a Chicagói Egyezmény szerződő államai és az ICAO tagjai, míg az Unió megfigyelői státusszal rendelkezik bizonyos ICAO testületekben.

(3) Az ICAO Tanácsa nemzetközi szabványokat és ajánlott gyakorlatokat tervez elfogadni a Chicagói Egyezmény 54. cikke alapján.

(4) 2017. december 21-én az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa (ENSZ BT) a 2396 (2017) sz. határozatában (a továbbiakban: a 2396 [2017] sz. ENSZ BT-határozat) úgy határozott, hogy az ENSZ-tagállamoknak az ICAO szabványok és ajánlott gyakorlatok támogatása érdekében fejleszteniük kell az utasnyilvántartási adatállomány (PNR) adatainak gyűjtésére, kezelésére és elemzésére való képességüket, továbbá biztosítaniuk kell, hogy a PNR-adatokat az összes illetékes nemzeti hatóság megkapja és felhasználja a terrorista bűncselekmények és az azzal kapcsolatos utazások megelőzése, felderítése és nyomozása céljából, az emberi jogok és az alapvető szabadságok teljes mértékű tiszteletben tartása mellett.

(5) A 2396 (2017) ENSZ BT-határozat sürgeti továbbá, hogy az ICAO működjön együtt a szerződő államokkal a PNR-adatok gyűjtésére, felhasználására, kezelésére és védelmére vonatkozó szabványok kidolgozása érdekében.

(6) A PNR-re vonatkozó szabványokat és ajánlott gyakorlatokat a Chicagói Egyezmény 9. függeléke 9. fejezetének D. szakasza tartalmazza. Ezeket a szabványokat és ajánlott gyakorlatokat további iránymutatások egészítik ki, nevezetesen az ICAO 9944. sz. dokumentuma, amely a PNR-adatokról szóló iránymutatásokat tartalmazza.

(7) 2020. június 23-án az ICAO Tanács elfogadta a Chicagói Egyezmény 9. függeléke 9. fejezete D. szakaszának 28. módosítását, amely megfelelő jogi és közigazgatási kerettel támogatott új szabványokat és ajánlott gyakorlatokat határoz meg a szerződő államok számára a területükre érkező és onnan induló légi járatokra vonatkozó PNR-adatok gyűjtésére, felhasználására, kezelésére és védelmére vonatkozó képességük fejlesztése céljából (a továbbiakban: a 28. módosítás).

(8) A Chicagói Egyezmény 90. cikkével összhangban a 28. módosítás az ellenvélemények bejelentésére megadott határidőt követő három hónap elteltével lép hatályba, kivéve, ha az ICAO-államok többsége ellenvéleményt jelent be.

(9) A Chicagói Egyezmény 38. cikkével összhangban bármely olyan szerződő állam, amely nem tartja lehetségesnek, hogy valamely nemzetközi szabványt vagy eljárást minden tekintetben betartson, vagy saját szabályát vagy eljárását valamely nemzetközi szabvánnyal vagy eljárással ennek módosítása után teljesen összhangba hozza, illetve amely szükségesnek tartja olyan szabály és gyakorlat elfogadását, amely valamely kérdésben eltér a nemzetközi szabványban foglalt szabálytól vagy gyakorlattól, haladéktalanul tájékoztatja az ICAO-t saját gyakorlata és a nemzetközi szabványban meghatározott gyakorlat közötti különbségekről. Az ilyen eltérésről szóló értesítés kihat az ICAO által elfogadott szabványok által kifejtett joghatásokra. Az Unió e kérdésre vonatkozó álláspontját ezért az Európai Unió működéséről szóló szerződés 218. cikkének (9) bekezdésével összhangban kell kialakítani.

(10) A 28. módosításról az EC 6/3-20/71. sz. körlevél útján kaptak értesítést a szerződő államok. Az említett körlevél szerint a 28. módosítással kapcsolatos bármely eltérésről vagy az annak való megfelelés megerősítéséről 2021. január 30-ig értesítést kell küldeni.

(11) Az Unió az (EU) 2016/681 európai parlamenti és tanácsi irányelvben ([1]) közös szabályokat fogadott el a PNR-adatokra vonatkozóan, amelyek alkalmazási köre nagymértékben átfedi a szabványoknak és ajánlott gyakorlatoknak a 28. módosítás által felülvizsgált alkalmazási körét. A PNR-adatoknak a légi fuvarozók által a terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a büntetőeljárás lefolytatása érdekében a tagállamok számára történő továbbításával és az ilyen adatok kezelésével összefüggésben az (EU) 2016/681 irányelv a magánélet tiszteletben tartásához és a személyes adatok védelméhez való alapvető jogok védelmét szolgáló átfogó szabályrendszert foglal magában.

(12) Az Unió személyes adatok védelméről szóló jogalkotási aktusokat is elfogadott, nevezetesen az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletet ([2]) és az (EU) 2016/680 európai parlamenti és tanácsi irányelvet ([3]), amelyek a PNR-adatoknak a légi fuvarozók és más magánszereplők, valamint a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a büntetőeljárás lefolytatása és a büntetőjogi szankciók végrehajtása terén illetékes hatóságok általi, többek között a közbiztonságot fenyegető veszélyekkel szembeni védelem és e veszélyek megelőzése céljából történő kezelésére alkalmazandók.

(13) Emellett jelenleg két, a PNR-adatok kezeléséről és továbbításáról szóló nemzetközi megállapodás van hatályban az Unió és harmadik országok, nevezetesen Ausztrália ([4]) és az Egyesült Államok ([5]) között. 2017. július 26-án az Európai Unió Bírósága kiadta az 1/15. sz. véleményt a Kanada és az Európai Unió közötti, a PNR-adatok továbbításáról és kezeléséről szóló, 2014. június 25-én aláírt, tervezett megállapodásról ([6]) (a továbbiakban: az 1/15. sz. vélemény).

(14) A Chicagói Egyezmény 9. függeléke 9. fejezetének a 28. módosítással felülvizsgált D. szakaszában szereplő PNR-vonatkozású szempontok egy olyan területet érintenek, amely tekintetében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 3. cikkének (2) bekezdése értelmében az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik, mivel a 28. módosítás érintheti a PNR-adatok védelmére és kezelésére vonatkozó közös szabályokat.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/681 irányelve (2016. április 27.) az utasnyilvántartási adatállománynak (PNR) a terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása érdekében történő felhasználásáról (HL L 119., 2016.5.4., 132. o.).

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/680 irányelve (2016. április 27.) a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről (HL L 119., 2016.5.4., 89. o.).

([4]) Megállapodás az Európai Unió és Ausztrália között az utas-nyilvántartási adatállomány (PNR) adatainak a légi fuvarozók általi kezeléséről és az Ausztrál Vámügyi és Határvédelmi Szolgálatnak való továbbításáról (HL L 186., 2012.7.14., 4. o.).

([5]) Megállapodás az Amerikai Egyesült Államok és az Európai Unió között az utasnyilvántartási adatállomány felhasználásáról és az Egyesült Államok Belbiztonsági Minisztériuma részére történő továbbításáról (HL L 215., 2012.8.11., 5. o.).

([6]) A Bíróság (nagytanács) 2017. július 26-i 1/15 véleménye, ECLI:EU:C:2017:592.

(15) Ennek megfelelően a 28. módosítás kidolgozása során az Unió e kérdés tekintetében az (EU) 2019/2107 tanácsi határozattal ([7]) kialakított álláspontot képviselte. Ez az álláspont tükrözi a személyes adatok védelmére és a PNR-adatok harmadik országokba történő továbbítására vonatkozó uniós jognak az (EU) 2016/679 rendeletben, az (EU) 2016/680 irányelvben és az (EU) 2016/681 irányelvben megállapított követelményeit, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájából eredő, az Európai Unió Bírósága által – különösen az 1/15. sz. véleményben – értelmezett követelményeket.

(16) A 28. módosítással felülvizsgált szabványok és ajánlott gyakorlatok nagyrészt az (EU) 2019/2107 határozatban megállapított uniós álláspont irányvonalait követik, és ambiciózus adatvédelmi biztosítékokat határoznak meg, különösen az érintettek jogaira, a független hatóság általi felügyeletre, a különleges adatokra, a PNR-adatok automatizált kezelésére és a megkülönböztetésmentességre, a PNR-adatok kezelésének lehetséges céljaira, valamint a PNR-adatok megőrzésére, felhasználására, közlésére és további továbbítására vonatkozóan.

(17) Ezért tekintettel arra, hogy a 28. módosítás nemzetközi szinten a PNR-adatok védelmét biztosító normák jelentős javulását eredményezné, az Unió tagállamai nem küldtek a Chicagói Egyezmény 90. cikke szerinti, ellenvéleményt tartalmazó értesítést.

(18) Mindazonáltal az uniós jog szigorúbb követelményeket állapít meg a PNR-adatok továbbítására és kezelésére vonatkozóan, mint a 28. módosítással felülvizsgált szabványok és ajánlott gyakorlatok.

(19) A 28. módosításban szereplő 9.34.a) szabvány értelmében a szerződő államok nem gátolhatják meg, illetve nem lehetetleníthetik el a PNR-adatok továbbítását egy másik, a szabványoknak és ajánlott gyakorlatoknak megfelelő szerződő államba. A 28. módosításban szereplő 9.34.b) szabvány szerint a szerződő államoknak továbbra is lehetőségük van arra, hogy nemzeti jogi és közigazgatási keretükkel összhangban magasabb szintű védelmet tartsanak fenn vagy vezessenek be, és hogy további megállapodásokat kössenek más szerződő államokkal a PNR-adatok továbbítására vonatkozó részletesebb rendelkezések megállapítása érdekében. Mindamellett, a 9.34. szabvány jelenlegi nyelvezete az Unió és tagállamai szemszögéből nézve jogi szempontból nem kellően egyértelmű, mivel nem pontosítja, hogy az uniós tagállamok nem akadályozhatók meg abban, hogy ilyen szigorúbb követelményeket írjanak elő.

(20) E körülményekre tekintettel az uniós jognak, valamint a szabványoknak és ajánlott gyakorlatoknak való megfelelés biztosítása érdekében a tagállamoknak – az EC 6/3-20/71. sz. körlevélre válaszul – a Chicagói Egyezmény 38. cikkének értelmében vett eltérésről szóló, hivatalos értesítést kell küldeniük. Az ilyen eltérést a Chicagói Egyezmény 9. függeléke 9. fejezetének a 28. módosítással felülvizsgált D. szakaszában található 9.34. szabványra kell korlátozni.

(21) Ezért helyénvaló meghatározni az Unió nevében képviselendő álláspontot.

(22) Az Unió álláspontját a tagállamoknak kell képviselniük.

(23) Írországra nézve az (EU) 2016/681 irányelv kötelező, és ezért részt vesz az e határozat elfogadásában.

(24) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a határozatnak az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó,

([7]) A Tanács (EU) 2019/2107 határozata (2019. november 28.) az Európai Unió által a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet Tanácsában a nemzetközi polgári repülésről szóló egyezmény 9. függeléke (Egyszerűsítések) 9. fejezetének az utasnyilvántartási adatokra vonatkozó szabványok és ajánlott eljárások tekintetében történő felülvizsgálatával kapcsolatban képviselendő álláspontról (HL L 318., 2019.12.10., 117. o.).

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet által 2020. július 17-én kiadott EC 6/3-20/71 sz. körlevélre ([8]) adandó válaszban az Unió nevében képviselendő álláspontot a tagállamok képviselik.

2. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 2021. január 28-án.

a Tanács részéről
az elnök
A. P. ZACARIAS

([8]) Lásd az ST 5457/21 dokumentumot a http://register.consilium.europa.eu oldalon.